

та мілку техніку гри на фортепіано, уміння фразувати, володіти штрихами, що є важливим кроком до виконання більш складних творів («Гноми марширують», «Хрестики-нулики», «Веселий дощик», «Сумна розмова», «Настирлива муха», «Балетна сценка»).

Народний артист України, Лауреат міжнародного конкурсу композиторів В. Птушкін є лауреатом Всеукраїнської премії імені В. Косенка за музику для дітей та юнацтва, а його творчість – помітна віха в історії вітчизняної музичної культури. Тому вивчення фортепіанних творів композитора сприяє формуванню світогляду, розвитку музичних здібностей дітей та юнацтва.

Висновки. Систематизація, аналіз і узагальнення відомостей щодо окремих фортепіанних творів харківських композиторів М. Кармінського і В. Птушкіна дозволяє підкреслити їх дидактично-пізнавальний та виховний потенціал. Це дає підстави викладачам включати їх твори поряд із творами західноєвропейських композиторів у робочі навчальні програми учнів із музичного інструменту, використовувати не лише у практиці фортепіанної підготовки учнів, а й у їх концертній і конкурсній діяльності. Адже використання вітчизняної національної музики сприяє зміцненню народних традицій, протистоїть масовій культурі, формує в молоді високі естетичні смаки та ідеали.

Список використаних джерел

1. Спогади про Марка Кармінського / укл. Г. І. Ганзбург. Харків : Каравела, 2000. 132 с.
2. Птушкін В. П'єси та ансамблі для фортепіано. Харків: Фактор, 2006. 96 с.

Дідіченко Олена,
викладачка вищої категорії,
Полтавська міська школа мистецтв
«Мала академія мистецтв»
імені Раїси Кириченко,

Пелєвіна Юлія,
викладачка вищої категорії,
Полтавська міська школа мистецтв
«Мала академія мистецтв»
імені Раїси Кириченко,
Резнікова Катерина,
викладачка вищої категорії,
Полтавська міська школа мистецтв
«Мала академія мистецтв»
імені Раїси Кириченко (м. Полтава)

КОНСТРУКТИВНІ ТА ДЕСТРУКТИВНІ ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТУ В ТРУДОВОМУ КОЛЕКТИВІ

Анотація. У статті проаналізовано місце та роль конфліктів у процесі життєдіяльності соціальної групи, організації, трудового колективу, визначено конструктивні та деструктивні шляхи їх розв'язання.

Ключові слова: трудовий колектив, соціальна група, конфлікт, засіб, протиріччя, оцінка.

Постановка проблеми. Мислителі Стародавнього Світу й середньовіччя вбачали в конфліктах засіб до взаєморозуміння та доброї згоди. На сьогодні таке бачення набуло нового розвитку. Необхідно з'ясувати, що ж взагалі слід вважати успішним розв'язанням конфлікту. Оскільки в ході конфлікту розв'язуються протиріччя, відбувається пошук шляхів виходу з тупикової ситуації, постає питання про його функцію – позитивну чи негативну, добру чи погану.

Стан вивчення проблеми. Проблеми конфліктології були предметом досліджень багатьох зарубіжних і українських учених, серед яких: Ральф Дарендорф («Сучасна соціологія конфлікту»), Льюїс Козер («Функції соціального конфлікту»), Чарльз Тіллі («Від мобілізації до революції»), Антоні Обершелла («Соціальний конфлікт та громадський рух»), А. Я. Анцупов, Л. В. Балабанова, А. М. Бандурка, А. І. Берлач, І. В. Ващенко, В. Д. Воднік, Л. М. Герасіна, С. П. Гіренко, А. М. Гірник, Т. Г. Закранець, В. А. Друзь, О. М. Керницький, Д. В. Коваленко, В. В. Кондрюкова,

А. А. Малишев, В. С. Петрінко, К. В. Савельєва, М. П. Требін, І. М. Шалімова тощо.

Виклад основного матеріалу. Конфлікт з побутової точки зору пов'язується з такими явищами, як домашні сварки та незгоди, службові неприємності, міжнаціональні, територіальні, суспільно-політичні протистояння і протиборства, що спричиняють страждання і втрати. Звідси і оцінка конфлікту, як явища однозначно негативного, небажаного.

Та при більш уважному погляді на сутність цієї проблеми вимальовується інший підхід, інакша точка зору, згідно якій конфлікт не тільки негативне соціальне явище, але й таке, що має беззаперечний позитив. Поміркуємо: дійсно, конфлікт ніби небажане явище, що роз'їдає нормально функціонуючу соціальну систему, але в його процесі з'являються сили, які можуть повернути її до рівноваги і стабільності, а також підтримки її у стійкому стані.

Конфліктне зіткнення належить до тих явищ, що не можна однозначно оцінити. Воно виступає способом соціальної взаємодії в умовах загострення напруженості між людьми, коли виявляються несумісні погляди. В силу своєї природи конфлікт може бути носієм і творчих, і руйнівних тенденцій, бути добром і злом одночасно, приносити як користь, так і шкоду сторонам, що беруть участь у ньому. Тому функції конфлікту характеризуються з урахуванням їхньої позитивної та негативної спрямованості [2, с. 48].

Життєдіяльність являє собою незлічену кількість фактів, що підтверджують функціональну розмаїтість конфліктів за спрямованістю, корисними та шкідливими наслідками. Будь-який конфлікт виконує як позитивні (конструктивні), так і негативні (деструктивні) функції. Незважаючи на досить чіткий їх поділ у теоретичному плані, на практиці буває нелегко провести межу між конструктивністю й деструктивністю конкретного конфлікту.

Конструктивний вплив конфлікту на соціальне оточення виявляється в тому, що:

1) конфлікт є джерелом інновацій, стимулює розвиток колективу, нормотворчість, появу нових правил і форм трудової поведінки; саме новатори найчастіше є ініціаторами конфліктів, пов'язаних із нововведеннями;

2) конфлікт може впливати на ефективність спільної діяльності колективу, звільняючи його від факторів, які його спричиняють;

3) перед обличчям зовнішніх труднощів конфлікт виконує функцію зімкнення членів колективу;

4) конфлікт може впливати на міжособистісні стосунки, сприяти підвищенню дисципліни й поліпшенню управлінських впливів [1, с. 80].

Деструктивний вплив конфлікту на соціальне оточення полягає в тому, що:

1) часті конфлікти призводять до зниження внутрішньої групової згуртованості;

2) у результаті конфлікту відбувається погіршення взаємин у колективі, соціально-психологічного клімату, можливе звільнення працівників;

3) порушуються комунікації та взаємозв'язки, що призводить до порушення трудового ритму;

4) розв'язання конфліктів вимагає великих емоційних, а іноді й матеріальних витрат;

5) конфліктна взаємодія працівників може вплинути на ефективність їхньої трудової діяльності.

Висновки. Отже, конфлікт корисний тим, що він є способом виявлення і зняття протиріч. Ціна конфліктного вирішення, як правило, досить значна. Найкращим способом розв'язання об'єктивно існуючого протиріччя є не конфліктний спосіб, а мирний, консенсусний варіант, який здійснюється мирними цивілізованими шляхами і засобами, коли протидіючі сторони і всі учасники конфлікту приходять до необхідності цього раніше, ніж розвиток подій зайде в конфліктне русло.

Список використаних джерел

1. Анцупов А. Я., Малишев А. А. Введення в конфліктологію : навчальний посібник. К. : МАУП, 1996.
2. Герасіна Л. М., Требін М. П., Воднік В. Д. та ін. Конфліктологія : навч. посіб. Харків: Право, 2012. 128 с.
3. Коваленко Д. В., Шалімова І. М., Керницький О. М. Конфліктологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Харків: Точка, 2012. 221 с.

Журавльова Марина,

викладачка Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко,

Басова Світлана,

викладачка Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко,

Мисан Костянтин

викладач Полтавської міської школи мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко (м. Полтава)

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ПОЧАТКІВЦЯМИ ПО КЛАСУ БАЯНА ТА АКОРДЕОНА

Анотація. У статті розкрито особливості проведення занять з початківцями по класу баяна та акордеона, схарактеризовано основні методи і прийоми роботи з формування виконавської майстерності учнів.

Ключові слова: заняття, інструмент, методи, прийоми, виконавські навички.

Постановка проблеми. Початкові заняття з навчання гри на музичних інструментах є складовою частиною цілісного процесу інструментально-виконавської підготовки учнів мистецьких шкіл. Він спирається на стійкі традиції музичної педагогіки, що розглядає загальні закономірності процесу навчання на різних музичних інструментах. Методика початкового навчання